

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 7017200795
Dátum vydania rozhodnutia: 04.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7017200795.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: D. U., narodený XX. M. XXXX, bytom v P., T. č. X, t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a ústav na výkon väzby, so sídlom v Ilave, Mierové námestie č. 1, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 10. augusta 2017, číslo: XXX XXX XXXX 0, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 2. novembra 2017, č. k. 4Sa/5/2017-9, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 2. novembra 2017, č. k. 4Sa/5/2017-9, z r u š u j e , konanie z a s t a v u j e a vec p o s t u p u j e žalovanej.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov krajského a kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 2. novembra 2017, č. k. 4Sa/5/2017-9 postupom podľa <. 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. <. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 10. augusta 2017, číslo: XXX XXX XXXX 0. Uvedeným rozhodnutím žalovaná postupom podľa § 70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žalobcovi žiadosť o invalidný dôchodok z 24. júla 2017.

2. K odmietnutiu žaloby pristúpil krajský súd po tom, čo mal preukázané, že žalobca podľa § 7 písm. a/ SSP pred podaním žaloby nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Dodal, že v súlade s § 215 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. bol žalobca správne poučený o možnosti podať odvolanie písomne alebo ústne do zápisnice v lehote 30 dní od jeho

doručenia ústrediu Sociálnej poisťovne v Bratislave, alebo pobočke Sociálnej poisťovne. O odvolaní proti rozhodnutiu ústredia rozhoduje generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne (§ 215 ods. 4 menovaného zákona).

3. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 170 písm. a/ SSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak žaloba bola odmietnutá.

II.

4. Žalobca proti uzneseniu krajského súdu podal kasačnú sťažnosť.

5. Vyjadril nesúhlas s odôvodnením krajského súdu o tom, že bol poučený aj o ústnom konaní - podať ústne odvolanie do zápisnice v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia Sociálnej poisťovne. Uvedené poučenie považoval za nesprávne, nakoľko po doručení rozhodnutia už nie je možné v lehote 30 dní podať odvolanie ústne. Tiež poukázal na to, že poučenie obsahuje možnosť podania odvolania aj na krajský súd. Ďalej namietal, že ako účastník konania nemohol vo veci samostatne konať pred krajským súdom, v plnom rozsahu nekonal za žalobcu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník. Krajský súd tiež vo veci žalobcovi neustanovil obhajcu, hoci o jeho ustanovenie požiadal. Vzhľadom na uvedené dospel žalobca k záveru, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi ako účastníkovi konania uskutočniť procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podanie považoval za nezákonne odmietnuté.

III.

6. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadrila podaním z 13. decembra 2017 žalovaná.

7. Žalobcom uvádzané dôvody nepovažovala za opodstatnené. Žalobca bol v rozhodnutí riadne poučený o možnosti podať odvolanie, a to písomne, alebo ústne do zápisnice v lehote 30 dní od jeho doručenia ústrediu Sociálnej poisťovne v Bratislave, alebo pobočke Sociálnej poisťovne. Mala za to, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, vec náležite právne posúdil a žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol ako neprípustnú. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

8. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadril podaním z 15. januára 2018 žalobca.

9. Vyjadril nesúhlas s tvrdením žalovanej, že krajský súd zistil správne skutkový stav veci, keďže na to, aby mohol krajský súd zistiť skutkový stav, potreboval by vypočítať účastníkov konania, čo však neurobil a rozhodol v prospech žalovanej.

V.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť, konanie zastaviť a vec postúpiť správne orgánu.

11. Predmetom kasačného konania v danej veci bolo uznesenie krajského súdu, ktorým tento postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol žalobu ako neprípustnú.

12. Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že žalobca sa podaním nazvaným „Odvolanie proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica, vysunuté pracovisko Dubnica nad Váhom zo dňa 24.07.2017“ domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej z 10. augusta 2017, číslo: XXX XXX

XXXX 0, ktorým táto podľa § 70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., žalobcovi zamietla žiadosť o invalidný dôchodok z 24. júla 2017. Prílohu tohto rozhodnutia tvorila Lekárska správa posudkového lekára sociálneho poistenia z 24. júla 2017.

13. Krajský súd majúc za to, že sa jedná o žalobu v sociálnych veciach podľa Tretej hlavy Tretej časti SSP postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol žalobu ako neprípustnú z dôvodu, že žalobca pred podaním žaloby nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný právny predpis, v tomto konkrétnom prípade podanie odvolania podľa § 214 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z.

14. Podľa § 18 ods. 1 SSP, ak správny súd zistí, že vec nepatrí do právomoci súdov, konanie zastaví; ak možno zistiť iný orgán, do ktorého právomoci vec patrí, správny súd mu vec po zastavení konania uznesením postúpi.

15. Podľa § 18 ods. 5 SSP právne účinky spojené s podaním žaloby alebo iného podania zostávajú pri postúpení veci zachované.

16. Podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o odvolaní proti rozhodnutiu ústredia rozhoduje generálny riaditeľ.

17. Najvyšší súd uvádza, že v dôsledku rekonštrukcie správneho súdneho konania bol s účinnosťou od 1. júla 2016 zrušený súdny prieskum neprávoplatných rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa Tretej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Táto zmena sa dotkla okrem iného aj ustanovenia § 219 a § 220 zákona č. 461/2003 Z.z. pojednávajúceho o možnosti preskúmania zákonnosti neprávoplatných rozhodnutí, ktoré bolo od 1. júla 2016 zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Čl. LXXXIII, bod 8) zrušené. V zmysle procesno-právnom, mala táto skutočnosť za následok, že o odvolaní proti rozhodnutiu ústredia podľa § 179 ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z. je možné podať odvolanie, o ktorom už nerozhoduje krajský súd, ale druhostupňový správny orgán - generálny riaditeľ (§ 215 ods. 4 menovaného zákona).

18. V predmetnej veci žalobca podal odvolanie voči prvostupňovému správne rozhodnutiu v lehote na podanie odvolania, t. j. v lehote 30 dní od jeho doručenia, avšak na nepríslušnom orgáne - na krajskom súde. Za tohto stavu nemal krajský súd podanie žalobcu posudzovať ako žalobu, teda ako procesný úkon, ktorým fyzická osoba alebo právnická osoba uplatňuje právo na súdnu ochranu porušeného alebo priamo dotknutého práva alebo právom chráneného záujmu, ale ako odvolanie v zmysle procesno-správnom (§ 214 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z.) a postupom podľa § 18 ods. 1 SSP zastaviť konanie pre existenciu neodstrániteľnej prekážky - nedostatku právomoci (nakoľko správne súdy preskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy za predpokladu, že účastník konania pred ich právoplatnosťou vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, teda pokiaľ ich použitie umožňuje osobitný právny predpis; § 7 písm. a/ SSP a contrario) a postúpiť vec príslušnému správne orgánu - Sociálnej poisťovni, ústredie.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody najvyšší súd podľa § 462 ods. 1 SSP (v spojení s § 440 ods. 1 písm. a/ SSP) napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil, konanie zastavil a vec postúpil žalovanej.

20. Záverom najvyšší súd uvádza, že žalobca v podanej kasačnej sťažnosti žiadal o ustanovenie advokáta v kasačnom konaní, avšak vzhľadom na spôsob rozhodnutia, keď najvyšší súd pre nedostatok právomoci postúpil vec na ďalšie konanie žalovanej, nebol dôvod sa touto žiadosťou žalobcu relevantne zaoberať.

21. O nároku na náhradu trov krajského a kasačného konania najvyšší súd rozhodol podľa § 170 písm. b/ SSP v spojení s § 467 ods. 1, 4 SSP tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov krajského

a kasačného konania nepriznal, keďže konanie bolo zastavené.

22. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.